

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเป็นคุณลักษณะหนึ่งของสิ่งมีชีวิตทั้งหลายไม่ว่าจะเป็น พืช สัตว์ หรือมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมนุษย์นั้นอยู่กันเป็นสังคมมีการกระทำระหว่างกัน (interaction) ตลอดเวลา มีการกระทำที่เสนอสนองประโยชน์ของกันและกัน ทำให้เกิดความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ยึดเหนี่ยวได้ และเกิดความรู้สึกผูกพันที่จะช่วยรักษา ความเป็นกลุ่มก้อนอันเหนียวกันนั้นไว้¹ อย่างไรก็ตามสังคมจะยั่งยืนอยู่ได้ก็เพราะสมาชิกของสังคม ยึดถือวัฒนธรรม สมาชิกจะดำรงชีวิตอยู่ในโลกนี้ได้โดยสะดวกก็ต่อเมื่อเขาปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมได้เต็มที่ และการปรับตัวเป็นสิ่งที่มีมนุษย์ทุกคนในโลกจะต้องประสบอยู่ตลอดเวลาถ้าใครสามารถปรับตัวได้ก็จะเป็นผู้ที่สามารถดำรงชีวิตในโลกนี้ได้อย่างปกติสุข ดังที่ Aristotle ได้กล่าวมานานแล้วว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคม คำกล่าวเช่นนี้เป็นการยอมรับว่ามนุษย์มีความจำเป็นที่จะต้องมีชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม มนุษย์จะต้องมีการติดต่อสังสรรค์คบหาสมาคมกับผู้อื่น นักจิตวิทยาและนักสังคมวิทยาถือว่า การเป็นคนโดยสมบูรณ์ขึ้นอยู่กับการได้มีโอกาสติดต่อกับผู้อื่น² และการติดต่อกับผู้อื่นอย่างราบรื่นไม่มีปัญหานั้นจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น ดังนั้นวัตถุประสงค์สำคัญของการให้

¹ พัทยา สายหู, ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกของสังคม, หนังสือชุดมหาวิทยาลัยชาวบาน อันดับ 3, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2516), หน้า 1.

² ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง, ความต้องการขั้นมูลฐานของมนุษย์, เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาสังคมวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518, หน้า 3.

การศึกษาจึงมุ่งที่จะช่วยให้คนสามารถปรับตัวได้ สิ่งที่จะช่วยในการปรับตัวก็คือ การเรียนรู้ และการยอมรับวัฒนธรรมของสังคม¹ นักจิตวิทยาผู้มีชื่อเสียงหลายคนได้ทำการศึกษาค้นคว้าทางด้านการปรับตัวและบุคลิกภาพของมนุษย์และได้แสดงความคิดเห็นไว้ เช่น Hurlock² ได้กล่าวถึงความสุขและการปรับตัวไว้ว่า ความสุขของเด็กส่วนมากได้มาจากมนุษย์สัมพันธ์ไม่ใช่ได้มาจากการเป็นเจ้าของวัตถุธรรมต่าง ๆ หรือจากความเป็นผู้ไม่ต้องการรับผิดชอบ จริงอยู่การเป็นเจ้าของวัตถุธรรมต่าง ๆ อาจจะทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณค่าเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนมากทำให้มีความสุข หรือการไม่ต้องการมีความรับผิดชอบทำให้มีเวลาอยู่กับเพื่อนได้มากขึ้น แต่องค์ประกอบเหล่านี้ทำให้เด็กมีความสุขเป็นส่วนน้อย เด็กจะมีความสุขก็ต่อเมื่อรู้สึกว่า ตนเป็นที่ยอมรับของคนอื่น เด็กจะเป็นที่ยอมรับของคนอื่นได้ก็ต่อเมื่อเขาปรับตัวได้ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข Prosser³ ได้กล่าวไว้ว่า เด็กในระดับมัธยมศึกษาควรได้รับการเรียนรู้และฝึกฝนในเรื่องของการปรับตัว ปรชญาการศึกษาของสหรัฐอเมริกาเองได้แสดงไว้ชัดเจนว่าการให้การศึกษามุ่งที่จะช่วยให้คนสามารถปรับตัว เพื่อให้สามารถมีชีวิตอยู่ในโลกนี้อย่างมีความสุขในฐานะที่เป็นพลเมืองของชาติ หรือในฐานะที่เป็นสมาชิกของครอบครัว

เนื่องจากสังคมมนุษย์นั้นเป็นสังคมที่ซับซ้อนทั้งในด้านโครงสร้าง รูปแบบความเป็นอยู่ ฯลฯ ถ้าเป็นสังคมใหญ่จะมีคนอยู่ร่วมกันหลายกลุ่ม บางกลุ่มก็อยู่ใน

¹ พัทยา สายหุ, เรื่องเกม, หน้า 1.

² Elizabeth B. Hurlock, Child Development, (NY. McGraw Hill Book Company Inc. 1964) p. 749.

³ Carroll H. Miller, Foundation of Guidance (New York : Harper and Brother, 1961) , pp. 83 - 89.

สังคมนั้นมาแต่ดั้งเดิมบางกลุ่มก็ย้ายกันเข้ามาอยู่ใหม่ คนที่มาอยู่รวมกันมักจะมีเชื้อชาติ ภูษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและแบบแผนการดำเนินชีวิต ต่างกับคนในสังคมที่อยู่มาก่อน พวกที่เข้ามาอยู่รวมกันมีเพียงไม่กี่คนเขาก็สามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมและแบบแผนที่เป็นอยู่ในสังคมนั้นได้ ถ้ามีจำนวนมากขึ้นและรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ประกอบกับแรงกดดัน แรงผลักดัน และปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นเครื่องกระตุ้นทำให้แต่ละคนที่รวมกันเป็นกลุ่มมีจิตใจขึ้นกับกลุ่มมากขึ้น เห็นแก่พวกของตนรวมทั้งพยายามยึดมั่นในคุณค่าของวัฒนธรรม และแบบแผนความเป็นอยู่ของกลุ่มตน เมื่อเป็นเช่นนี้จึงก่อให้เกิดเป็นสังคมกลุ่มใหญ่กลุ่มย่อยขึ้นมาในท้องถิ่น กลายเป็นกลุ่มสังคมรองจากเจ้าของถิ่น หรือประเทศ โดยปกติกลุ่มนี้จะมีคนเป็นจำนวนน้อยกว่าคนกลุ่มใหญ่ที่เป็นเจ้าของประเทศ หรือมีอิทธิพลน้อยกว่า คนกลุ่มนี้ใคร่ชื่อว่า ชนกลุ่มน้อย (Minority Groups) หรือชนต่างวัฒนธรรม¹ กลุ่มชนเหล่านี้มีความรู้สึกแยกตนออกมาไม่เหมือนกับกลุ่มอื่นในสังคม ความสัมพันธ์ที่ติดต่อกันระหว่างคนกลุ่มต่าง ๆ เป็นไปอย่างไม่ใกล้ชิดสนิท เพราะต่างฝ่ายต่างรู้สึกว่ามีอะไรไม่เหมือนกันและไม่ยอมรับหรือไว้วางใจกันอย่างเด็ดขาด คนในกลุ่มเดียวกันแม้จะมีฐานะชั้นสูงหรืออาชีพต่างกันแต่ก็มีความรู้สึกใกล้ชิดกันมากกว่าความรู้สึกที่มีกับคนกลุ่มอื่น ทั้งนี้เนื่องจากความรู้สึกมีเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา หรือวัฒนธรรมเดียวกัน² ทางสังคมวิทยาเรียกว่า ระยะสัมพันธ์ทางสังคม³ (Social Distance) หรือความรู้สึกในการเลือกสัมพันธ์ภาพกับคนที่มิใช่เอกลักษณ์รวมกันกับตน ฉะนั้นถ้าหากชนกลุ่มน้อยมีวัฒนธรรม ขนบ

¹ ฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ , "ปัญหาสังคม", เอกสารประกอบคำบรรยายกระบวนวิชาสังคมวิทยา, (พระนคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง ,2519), หน้า 87.

² ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง, "โครงสร้างสังคมและความมั่นคงของประเทศ" เอกสารประกอบคำบรรยายสังคมวิทยาการเมือง, หน้า 9.

³ อารง สุทธศาสตร์, ความขัดแย้งใน 4 จังหวัดภาคใต้ (กรุงเทพฯ : บริษัทพิทักษ์ประชา, 2519), หน้า 143.

ธรรมเนียมประเพณีคล้ายคลึงกับชนส่วนใหญ่มาก การปรับตัวก็ย่อมทำได้ง่ายกว่าการที่คนทั้งสองกลุ่มมีวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง การปรับตัวของคนในทางสังคม วิทยาลัยส่วนใหญ่จึงอยู่ที่การปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของสังคมต่าง ๆ ตลอดจนการมีสัมพันธภาพอันดีกับคนอื่น ๆ ในสังคม¹ คนที่ปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นไม่ได้ย่อมจะมีชีวิตที่เจริญรุ่งเรืองไม่ได้ การปรับตัวจึงเป็นมาตรการที่จะสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลให้ราบรื่นและมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเต็มภาคภูมิ ในสังคมไทยมีการพูดกันเสมอว่า "เขาเมืองคาหลัวตองหลัวคาตาม" ซึ่งหมายถึง การปรับตัวให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมของสังคมนั่นเอง

ประเทศไทยในขณะนี้ มีชนกลุ่มน้อยหลายกลุ่ม นอกเหนือจากชาวจีน ชาวเขา และชาวนานอพยพแล้ว ชนกลุ่มน้อยที่สำคัญกลุ่มหนึ่งซึ่งอยู่เป็นกลุ่มใหญ่ทางสี่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล คือชาวไทยมุสลิมซึ่งเป็นชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามถึงร้อยละ 77 ของประชากรทั้งหมด² หากจะคิดแต่ละจังหวัดแล้วก็จะทราบได้ว่า จังหวัดยะลามีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 60 และนับถือศาสนาพุทธร้อยละ 22 หรือมีผู้นับถือศาสนาอิสลามประมาณ 3 เท่า ของผู้นับถือศาสนาพุทธ จังหวัดปัตตานีมีประชากรนับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 78.20 และนับถือศาสนาพุทธร้อยละ 20 หรือมีผู้นับถือศาสนาอิสลามประมาณ 4 เท่า ของผู้นับถือศาสนาพุทธ ส่วนจังหวัดนราธิวาส ประชากรนับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 80

¹ อูทัย หิรัญโค, สังคมวิทยาประยุกต์ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ โอเคียนส์ไตร์ , 2519), หน้า 95.

² สำนักงานสถิติกลาง สภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ, รายงานสัมโนประชากรแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2503 จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลาและจังหวัดสตูล (พระนคร : โรงพิมพ์ไทยแบบเรียน, พ.ศ. 2504), หน้า 19.

และนับถือศาสนาพุทธร้อยละ 15 หรือมีผู้นับถือศาสนาอิสลามประมาณ 5 เท่า ของผู้นับถือศาสนาพุทธ และจังหวัดสตูลประชากรนับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 85 และนับถือศาสนาพุทธประมาณร้อยละ 14 หรือมีผู้นับถือศาสนาอิสลามประมาณ 6 เท่าของผู้นับถือศาสนาพุทธ

เมื่อพิจารณาผู้นับถือศาสนาอิสลามทั้งประเทศแล้วพบว่ามากเป็นอันดับสองรองจากศาสนาพุทธ คือ 1,027,569 คน ¹

ประชากรเหล่านี้มีภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเป็นอยู่แตกต่างจากประชาชนที่นับถือศาสนาพุทธโดยทั่วไป มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรในประเทศมาเลเซียซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกัน ทั้งนี้เพราะอิทธิพลของศาสนาอิสลาม ประชากรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าเป็นคนมลายูมากกว่าเป็นคนไทย ² จึงเป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามเหล่านี้พยายามที่จะแยกตัวออกจากการปกครองของไทยตลอดเวลา ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้หลักฐานทางประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นว่า แม้ประเทศไทยจะได้ปกครองดินแดนส่วนนี้มาตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช แห่งกรุงสุโขทัยมาถึงปัจจุบันเป็นเวลานานกว่า 700 ปีแล้วก็ตาม ³ แต่ไม่สามารถทำให้ชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่มีความรู้สึกเป็นคนไทยได้ การที่ชาวไทยที่นับถือ

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 9 - 10 และหน้า 12.

² ขจักษ์ บุรุษพันธ์, "ลัทธิชาตินิยมกับประเทศไทย," รัฐราษฎร์ (มกราคม 2512) หน้า 179.

³ กรมศิลปากร ประวัติศาสตร์ 4 จังหวัดภาคใต้ (ยะลา : โรงพิมพ์ศูนย์พัฒนาการศึกษา ภาคการศึกษา 2, พ.ศ. 2504), หน้า 3.

ศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ชาคความรู้สึกเป็นคนไทยทั้ง ๆ ที่เกิดในประเทศไทย และท่ามาหากินบนผืนแผ่นดินไทยมาเป็นเวลานานนั้น สาเหตุสำคัญที่ได้รับการอ้างถึง คือ การที่ชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามเหล่านี้มีความยึดมั่นในศาสนาอย่างเคร่งครัด¹ เป็นเหตุให้นิยมคบหาสมาคมเฉพาะแต่ชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามด้วยกันเท่านั้น ประกอบกับชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามเหล่านี้พูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่ภาษาไทยอย่างกับประชาชน ภูมิภาคอื่นของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ และชาวบ้านมักมีความเข้าใจว่าการเป็นมุสลิมกับการเป็นมลายุนั้นเป็นสิ่งที่เดียวกัน เพราะฉะนั้นคนมุสลิมต้องรู้ภาษามลายู² นอกจากนี้ผู้นำของศาสนาอิสลามตลอดจนนักการเมืองที่ต้องการแบ่งแยกดินแดนบางคนยังถือเอาลักษณะที่แตกต่างเช่นนี้เป็นประโยชน์ของตน โดยฉวยโอกาสทำการสั่งสอนประชาชนว่า การพูดหรือการเขียนภาษาไทยนั้นเป็นบาป เพราะภาษาไทยนั้นเป็นภาษาของพุทธศาสนา ภาษาของอิสลามคือภาษามลายู มุสลิมจึงไม่ควรพูดและใช้ภาษาไทย เป็นเหตุให้ประชาชนหลงเชื่อคำแนะนำที่ผิด ๆ ดังกล่าวเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่นิยมส่งบุตรหลานของตนไปเข้าโรงเรียน พยายามหลีกเลี่ยงพระราชบัญญัติประถมศึกษา ไม่แจ้งเด็กที่มีอายุในเกณฑ์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา หรือให้เด็กลาออกจากโรงเรียนกลางคัน เป็นต้น จึงเป็นเหตุให้การศึกษาของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่ำกว่าประชาชนในภาคอื่น ๆ³

¹ รุ่ง แก้วแดง, "ทัศนคติของโต๊ะครูต่อการปรับปรุงปอเนาะเป็นโรงเรียนราษฎรสอนศาสนาอิสลาม" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2511), (อัครสำเนาะ).

² พัทยา สายหู, "ประสบการณ์ค่านิยมวัฒนธรรมพื้นบ้านไทย - มลายู ของนักสังคมมานุษยวิทยา", วารสารรามคำแหง 2 (กรกฎาคม, 2518) 94.

³ เล็ก วานิชอังกูร, "เหตุการณ์ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นราธิวาส ปัตตานี และยะลา" (อัครสำเนาะ) (29 พฤศจิกายน 2513) 1.

การที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบด้วยประชาชนซึ่งส่วนใหญ่ยังคงยึดถือการศึกษา จึงเป็นอุปสรรคส่วนหนึ่งต่อการผสมผสานวัฒนธรรมระหว่างชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธ หรือกับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ใน 4 จังหวัดนี้ นอกจากนี้ยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอีกด้วย ดังนั้นการศึกษาที่ถูกต้องวิธีใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการที่จะช่วยแก้ไขอุปสรรคดังกล่าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งความเข้าใจและการเขียนภาษาไทย ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ณ ครูสัมมนาการ ภาคการศึกษา 2 จังหวัดยะลา เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2502 ความว่า

"... การศึกษานี้สำคัญมาก ให้พยายามจัดให้เด็กให้พลเมืองสามารถพูดภาษาไทยได้แม้จะพูดได้ไม่มากเพียงแต่พอรู้เรื่องกันก็ยั้งดี เพราะเท่าที่ผ่านมามีคนไม่รู้ภาษาไทย ต้องใช้ล่ามแปล ควรพูดให้เข้าใจกันได้ เพื่อสะดวกในการติดต่อซึ่งกันและกัน" ¹

จากสภาพที่ค้อยการศึกษาปรากฏว่า ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม มีผู้ไม่รู้หนังสือมาก เมื่อเทียบกับผู้รู้หนังสือแล้วจะเห็นว่าผู้รู้หนังสือไม่เกินร้อยละ 30 ของประชากรใน 4 จังหวัดดังกล่าวทั้งหมด กล่าวคือ ประชากรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดสตูลประมาณร้อยละ 80 - 85 พูดภาษามลายูในชีวิตประจำวัน ประชากรในจังหวัด ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส พูดไทยไม่ได้ประมาณร้อยละ 55 - 65

¹ ครูสัมมนาการ ภาคการศึกษา 2, พัฒนาการศึกษาภาคการศึกษา 2 (ยะลา : โรงพิมพ์ครูสัมมนาการ ภาคการศึกษา 2, 2505), ไม่ปรากฏเลขหน้า.

ของประชากรที่มีอายุ 5 ปีขึ้นไป¹ แต่ถ้านับเอาผู้มีอายุต่ำกว่า 5 ปีด้วยแล้ว กะ
 ว่าจะได้ตัวเลขประมาณร้อยละ 70 กว่า แต่สำหรับจังหวัดสตูลประชากรที่มีอายุตั้ง
 แต่ 5 ปีขึ้นไปพูดภาษาไทยไม่ได้เพียงไม่กี่คน² นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กที่มาเข้า
 ประถมศึกษาพูดภาษาไทยไม่ได้ประมาณร้อยละ 72³ การที่จำนวนร้อยละของผู้พูด
 ภาษาไทยไม่ได้ในจังหวัด ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีมากกว่าจังหวัดสตูล
 นั้น มีสาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือ ประชากรใน 3 จังหวัดดังกล่าวมีการติดต่อกับ
 ประชาชนในรัฐต่าง ๆ ของมาเลเซีย⁴ ยิ่งไปกว่านั้นจะเห็นได้ว่าจำนวนประชาชน
 ส่วนน้อยที่พูดภาษาไทยใน 3 จังหวัดนี้ส่วนมากเป็นข้าราชการและพ่อค้าประชาชนที่อยู่
 ในบริเวณที่ตั้งของตัวจังหวัดและอำเภอ ที่เหลืออยู่นั้นเป็นชุมชนตามหมู่บ้านที่เรียง
 รายกันในบางตำบลเพียงไม่กี่ตำบล และมักจะเป็นชุมชนที่แบ่งแยกจากชุมชนที่ใชภาษาม
 ลาย⁵

¹ สำนักงานสถิติกลาง, สภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ. เรื่องเดิม หน้า
 1, 7, 8 และ 10,

² ประกิจ ประจบปัจจนึก, "การปรับปรุงและส่งเสริมปอเนาะให้เป็น
 โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม". (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516) (อัครสำเนาะ).

³ พัทยา สายหู. "จดหมายจากบักซ์ไต่ ภาษากับการปกครอง",
 สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ปีที่ 3 ฉบับที่ 4 (มีนาคม - พฤษภาคม 2509), หน้า 54.

⁴ สถิตย์ แสงศรี, "ปัญหาและอุปสรรคในการปกครองจังหวัดชายแดน
 ภาคใต้ : บทศึกษาเฉพาะชาวไทยอิสลาม" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต คณะ
 รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2513), (อัครสำเนาะ).

⁵ พัทยา สายหู, เรื่องเดิม, หน้า 51.

นอกจากนี้ลักษณะทั่วไปที่สำคัญของวิถีชีวิตของชาวบ้านที่ควรกล่าวคือ ชาวบ้านอยู่ในกลุ่มวัฒนธรรมมลายู ลักษณะที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัดจากผู้อยู่ในกลุ่มวัฒนธรรมไทยคือ การใช้ภาษาประจำวันเป็นภาษามลายูท้องถิ่น การแต่งกายเป็นแบบของชาวมลายูทั่วไป เช่น ชายต้องปกปิดอวัยวะของร่างกายที่อยู่ระหว่างสะดือและหัวเข่า หญิงต้องปกปิดนมทั้งสองข้าง ความเชื่อเช่นนี้ก็ได้อาศัยหลักฐานศาสนาที่ถือว่าการแต่งกายไม่ปกปิดให้เรียบร้อยสุภาพเป็นบาป ดังนั้นเราจะเห็นความสละสลวยไม่นิยมนุ่งกางเกงขาสั้นเลยหัวเข่า และสตรีมุสลิมนิยมนุ่งผ้าปาเต๊ะ ใส่เสื้อแขนยาวและมีผ้าคลุมศีรษะ ไม่นิยมนุ่งกระโปรงและใส่เสื้อแขนสั้นหรือเสื้อไม่มีแขน¹ ความยึดมั่นศรัทธาในศาสนาของชาวไทยมุสลิม นอกจากที่ปรากฏในประเพณีการแต่งกาย ทักทายปราศรัย กิริยามารยาททั่วไปแล้วยังมีธรรมเนียมประเพณีในชีวิตประจำวันเป็นไปตามข้อบัญญัติของศาสนาอิสลามเป็นสำคัญ เช่น ในการห้ามบริโภคเนื้อสุกร เสพสุรายาเมาและห้ามกินเนื้อสัตว์ที่มีโคขุนพิธีการฆ่าตามแบบของศาสนาอิสลาม การสวมมนต์ไหว้พระประจำวันและประจำสัปดาห์ การสมรสร่วมสัมพันธ์ทางเพศและการหย่าร้าง การเกิดและการตายในชั้นตอนต่าง ๆ ของชีวิตเหล่านี้มีข้อกำหนดต่าง ๆ ทางศาสนาที่ต้องคำนึงถึงอยู่เสมอ² ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าศาสนาอิสลามมิใช่เป็นศาสนาอย่างเดี่ยวแต่เป็นทั้งระบอบการปกครอง การเมืองและเป็นวัฒนธรรม ทั้ง 3 ประการนี้เรียกว่า วัฒนธรรมของชีวิต (Code of Life)³ ในแง่ของการเป็นศาสนาหมายถึงหลัก

¹ สกกล บิลวารณ, "ประเพณีอิสลาม" วารสารรามคำแหง 2 (กรกฎาคม 2518) : 173.

² พัทยา สายหู, เรื่องเดิม, หน้า 94.

³ คิเรก กุลศิริสวัสดิ์ และคณะ, "อภิปรายวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยมลายู" วารสารรามคำแหง 2 (กรกฎาคม 2518) 22.

ศรัทธาและการปฏิบัติศาสนกิจ ในแง่ของระบอบการเมืองหมายถึงหลักการเพิ่มความ^๑เป็นธรรมและสวัสดิภาพของสังคม และในแง่ของวัฒนธรรมนั้นหมายถึงระเบียบแบบแผนแห่งการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างเอกลักษณ์ของคนขึ้นให้เด่นชัด ละกล่าวหรือวิจัยอิสลามแต่เพียงข้อหนึ่งข้อใดเท่านั้น หากการเข้าใจศาสนาอิสลามเป็นธรรมเนียมของชีวิต โดยเฉพาะและถ่องแท้^๑ เมื่อเป็นเช่นนี้ค้ำจำเป็นที่ศาสนิกชนจะต้องเข้าใจอย่างถ่องถ้วน คืออย่าเข้าใจเพียงผิวเผินว่า ในวิถีชีวิตของเขามีอะไรบ้าง ธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นซึ่งอยู่ในภาคใต้นั้นประมาณ 70 - 80 เปอร์เซ็นต์ ชักตอหลักการของศาสนาอิสลาม เป็นประเพณีซึ่งคิดกันขึ้นมาเองบ้าง จำสืบทอดกันมาจาก ปู่ย่าตายาย บ้างโดยเฉพาะพวก "หัวเก่า" ซึ่งเป็นพวกไม่เข้าใจพระคัมภีร์โดยถ่องแท้หรือเข้าใจแต่ผิวเผิน เขาไม่ถึงเจตนารมณ์ของพระคัมภีร์ ทำความเห็นให้แคบไม่ปรับปรุงความคิดเห็นคล้อยตามไปกับการเปลี่ยนแปลงของโลก^๒ ยังมีข้อความตอนหนึ่งซึ่งผู้ทรงศาสนาอิสลามยกมากล่าวอ้างที่แสดงให้เห็นว่า มนุษย์เราจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม คือ

"... เมื่อสู่เจ้าอาศัษย์บนผืนแผ่นดินอาณาจักรโลกจำเป็นต้องประพฤติปฏิบัติให้คล้อยตามไปกับความต้องการของอาณาจักรนั้น จงรักภักดีแต่แผ่นดินนั้น ... "

ด้วยเหตุที่พระคัมภีร์มีอยู่ดังนี้ คนกลุ่ม"หัวใหม่" หรือ "อิสลามใหม่" จึงให้คำวิจารณ์ต่อไปว่า พระคัมภีร์กูรอนมีหลักการชี้ของทางให้อิสลามิกชนทั้งหลายปรับตัว

¹ กีเรก กุลศิริสวัสดิ์ , "ระบอบการเมืองในอิสลาม" มิตรสัมพันธ์, วารสารเพื่อวิชาการของสหพันธ์สมาคมมุสลิมแห่งประเทศไทย , (มกราคม - กุมภาพันธ์ 2517) : 98.

² เจียร นิยม, "ไทยมุสลิมไม่นิยมเรียนหนังสือไทย" วารสารกรมบัญชีกลาง 13 (พฤษภาคม 2515) : 27.

เข้ากับสถานการณ์ของโลกเป็นหลักสำคัญ คำสอนเหล่านี้จึงทันสมัยเป็นเอกาโลก ไม่น้อยหน้ากว่าพระธรรมทางพุทธศาสนาของไทย สำหรับกลุ่มความคิดเก่านั้นถูกฝ่ายความคิดใหม่พิจารณาว่า เป็นกลุ่มความคิดที่อันตราย เพราะไม่ยอมปรับตนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ยึดมั่นความคิดอันคับแคบและจะพบกับความวิบัติหรือนำอันตรายมาสู่ศาสนาในที่สุด ¹

ผู้เขียนมีความสนใจนักศึกษาไทยมุสลิมในวิทยาลัยครูยะลาซึ่งถือได้ว่าเป็นพวกหัวใหม่ เป็นกลุ่มเป้าหมายกลุ่มหนึ่งที่สำคัญมาก และพ้นออกจากสังคมนิกเข้ามามีอยู่ในสิ่งแวดล้อมใหม่ ซึ่งมีความแตกต่างทางด้านวิถีชีวิต (วัฒนธรรม - ความเป็นอยู่ที่ศนคติ) ไปจากสิ่งแวดล้อมเดิม ฉะนั้นนักศึกษาเหล่านี้อาจจะมีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับสังคมไทยซึ่งประชากรส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนาและยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีหลายอย่างแตกต่างไปจากขนบธรรมเนียมประเพณีเดิมที่ตนเคยชิน ผู้วิจัยจึงอยากทราบว่านักศึกษาไทยมุสลิมในวิทยาลัยครูยะลา มีการปรับตัวเข้ากับสังคมไทยในด้านต่าง ๆ อย่างไม่นักศึกษาที่มีภูมิหลังครอบครัวต่างกันจะมีการปรับตัวแตกต่างกันอย่างไร หรือมีปัจจัยอะไรบ้างที่จะมีอิทธิพลต่อการปรับตัว ฉะนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดเป็นหัวข้อสำหรับทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การปรับตัวทางสังคมของนักศึกษาไทยมุสลิมในวิทยาลัยครูยะลา"

จุดมุ่งหมายในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องการปรับตัวทางสังคมของนักศึกษาไทยมุสลิมในวิทยาลัยครูยะลา ผู้วิจัยมีจุดประสงค์จะศึกษาเรื่องต่อไปนี้

¹ เรื่องเดียวกัน .

1. นักเรียนไทยมุสลิมในวิทยาลัยครูยะลามีการปรับตัวอย่างไร
2. มีปัจจัยอะไรบางที่อาจมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของนักเรียน
3. เพื่อศึกษาว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกันจะมีการปรับตัวต่างกันหรือไม่
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัวระหว่างชั้นเรียน คือ นักศึกษาที่เรียนอยู่ในวิทยาลัยครูยะลาระยะเวลานานต่างกัน จะมีการปรับตัวต่างกันหรือไม่ และ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัวระหว่างเพศชายและเพศหญิง ว่า จะมีการปรับตัวต่างกันหรือไม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ คือ จะทำให้ทราบถึงลักษณะของการปรับตัวของนักศึกษาไทยมุสลิม ตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของนักศึกษาไทยมุสลิมในวิทยาลัยครูยะลา ซึ่งอาจมีประโยชน์คือเป็นแนวทางในการวางแผนการศึกษาในระดับวิทยาลัยครู โดยเฉพาะวิทยาลัยครูที่มีนักเรียนไทยมุสลิม ทั้งนี้เพื่อจะได้จัดสภาพการศึกษา ครู อาจารย์ และปัจจัยต่าง ๆ ที่จะเป็นการเอื้ออำนวยต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ระหว่างกลุ่มนักเรียนไทยพุทธ กับนักเรียนไทยมุสลิม อันจะส่งผลสะท้อนต่อการศึกษาของชาติ และการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาของบุคคลกรนักศึกษาไทยมุสลิม นอกจากนั้นยังช่วยเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยชาวไทยมุสลิม และเป็นแนวทางที่จะตั้งสมมติฐานเพื่อการศึกษาในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนไทยมุสลิมในวิทยาลัยครูยะลานั้นจะศึกษาเฉพาะนักเรียนไทยมุสลิมซึ่งมีเชื้อสายมลายูจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่

ได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่อยู่ในวิทยาลัยครูกับนักเรียนพวกอื่น แต่เป็นการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาไทยมุสลิมซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้น ป.กศ. คนเปรียบเทียบกับ ป.กศ. สูง ประจำปีการศึกษา 2518 ทั้งชายและหญิง การศึกษาก็ใช้วิธีการศึกษาจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์จากนักเรียนไทยมุสลิมตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทางศาสนาอิสลาม ทั้งนี้เพื่อนำมาประกอบการวิจัยให้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การวิจัยครั้งนี้จึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

เพศ ระหว่างเพศชายและเพศหญิง จะมีการปรับตัวทางสังคมต่างกันอย่างไร

ชั้นเรียน ชั้นเรียนที่ต่างกันจะมีการปรับตัวต่างกันหรือไม่อย่างไร

ความเคร่งศาสนา ความเคร่งศาสนาในระดับที่ต่างกันจะมีผลต่อการปรับตัวต่างกันหรือไม่อย่างไร

ระดับการศึกษาของบิดา พิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดาว่า อาจจะมีผลต่อการปรับตัวทางสังคมของบุตรอย่างไร

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันมีผลต่อการปรับตัวทางสังคมหรือไม่ สำหรับฐานะทางเศรษฐกิจในที่นี้หมายถึง รายได้ของครอบครัวโดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ นักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวสูงกว่าเดือนละ 3,000 บาท ถือว่ามีรายได้สูง รายได้ของครอบครัวตั้งแต่ 1,001 - 2,999 บาท ถือว่ามีรายได้ปานกลาง นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่ำกว่าเดือนละ 1,000 บาท ลงมาถือว่ามีรายได้ต่ำ

อาชีพของบิดา ในที่นี้แบ่งอาชีพของบิดาออกเป็นสองประเภท โดยยึดถือความถี่ของการติดต่อกับสังคมไทย กล่าวคือ อาชีพพ่อค้า ข้าราชการ ซึ่งมีโอกาสพบปะติดต่อกับคนไทยมาก กับอาชีพเกษตรกรและประมง ซึ่งมีโอกาสติดต่อกับสังคมไทยน้อยกว่า ทั้งนี้เพื่อจะศึกษาดูว่าอาชีพที่แตกต่างกันนี้ มีผลต่อการปรับตัวทางสังคมของบุตรหรือไม่อย่างไร

วิธีการวิจัย

การศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม โดยให้ผู้ตอบรวมกันในหอประชุมวิทยาลัยครูยะลา ตอนพักรับประทานอาหารกลางวัน ในวันที่ 15 กันยายน 2518 เวลา 12.00 นาฬิกา ถึง 13.00 นาฬิกา จัดให้นักศึกษารอกแบบสอบถามโดยที่ผู้ศึกษาคอยตอบข้อสงสัยอยู่ตลอดเวลา หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาบบรรณาธิกรณ กำหนดรหัสและลงรหัสในแบบฟอร์มโดยใช้ผู้ลงรหัสที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต แล้วนำไปทำการเจาะบัตรและทวนสอบบัตรในบัตร ไอ บี เอ็ม ตามที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นนำเอาบัตร ไอ บี เอ็ม ที่เจาะและตรวจสอบแล้ว ไปเข้าเครื่องนับแยกบัตรเพื่อนับจำนวน แล้วนำเอาผลมาเสนอในรูปของอัตราส่วนร้อย แสดงถึงการปรับตัวด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ทบอคนปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการปรับตัว

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนไทยมุสลิมในวิทยาลัยครูยะลานั้น ยังไม่มีผู้ใดศึกษาไว้โดยตรง ส่วนใหญ่มักเป็นการศึกษาเกี่ยวกับ การเมือง การปกครอง เช่น ทศนคติต่อการปกครองประเทศ ความสำนึกทางการเมือง ฯลฯ หรือเป็นการศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคม ความเชื่อในศาสนา และส่วนใหญ่ศึกษาจากประชากรกลุ่มอื่น ๆ

เนื่องจากความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของคนเรา มักจะแตกต่างกัน บางคนก็ปรับตัวเข้ากับคนส่วนใหญ่ได้ดี บางคนก็มีปัญหาในการปรับตัว จากการศึกษาค้นคว้าต่าง ๆ พบว่ามีปัจจัยหลายอย่างที่อาจมีผลต่อการปรับตัวทางสังคมซึ่งจะได้อภิปรายแยกออกเป็นปัจจัยดังนี้

1. ครอบครัว อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปรับตัวทางสังคม เช่น นวี กาทย์¹ ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคคลิกภาพและความสามารถในการปรับตัวในโรงเรียนของนักเรียนที่มาจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนวัยรุ่นทั้งชายและหญิงจากครอบครัวระดับชั้นกลางและชั้นต่ำมีความสามารถในการปรับตัวต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ คือ นักเรียนจากครอบครัวชั้นกลางได้รับเลือกจากเพื่อนในห้องเรียนมากกว่านักเรียนจากครอบครัวชั้นต่ำ การศึกษาที่สหรัฐอเมริกา ของ Sorenson² พบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวชั้นสูงจะมีความสุขและความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับสังคมมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่ต่ำกว่า

Walff³ ศึกษาพบว่า ลักษณะการปรับตัวของเด็กมีความเกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาของบิดามารดาและศาสนาที่ทางบ้านนับถือ

2. ระยะเวลาที่ศึกษา อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปรับตัวทางสังคม จากการศึกษาของ Lysgard⁴ พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่ศึกษากับการปรับตัว ซึ่งแสดงให้เห็นเป็นเส้นโค้งรูปตัว U คือในระยะ

006672

1 นวี กาทย์ "การศึกษาเปรียบเทียบบุคคลิกภาพและความสามารถในการปรับตัวในโรงเรียนของนักเรียนที่มาจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ", วิทยานิพนธ์แผนกวิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512, หน้า ข.

² Herbert Sorenson, Psychology in Education, (NY.: Mc Graw-Hill Book Company Inc., 1964.), P. 278.

³ Mc Niel Ethel Walff, "A Comparative Study of Welladjusted and Poorlyadjusted Boys Reading Form 6 - 12", (Thesis, Ph.D., Temple University, 1960).

⁴ Lysgard, S. "Adjustment in a Foreign Society": Norwegian Fullbright Grantees Visiting the United States, International Social Bulletin 7 (1) : 45 - 51, 1955.

แรก ๆ ที่ไปพำนักอยู่ในต่างประเทศ ผู้รับการทดสอบเหล่านี้รู้สึกว่าจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี พออยู่ไปอีกระยะหนึ่งก็จะเริ่มรู้สึกวิตกกังวลและมีปัญหามากขึ้น บางก็รู้สึกว่าเหว ไม่สบายใจ แค่มื้ออยู่ไปนาน ๆ เขาก็เริ่มรู้สึกสบายใจและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อีก

นอกจากปัจจัยทั้งสองนี้แล้วยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวทางสังคม จากการศึกษานี้ของ นิภาพร จินดาวัฒน์¹ พบว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงก็จะมีความสามารถในการปรับตัวในสังคมสูง ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำก็จะมีความสามารถในการปรับตัวในสังคมต่ำ แสดงว่าความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปรับตัวในสังคม

การวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

ใน คศ. 1952 Murfin² ได้ศึกษาทัศนคติของเด็กจากครอบครัวชั้นสูงกับเด็กจากครอบครัวชั้นต่ำ เกี่ยวกับทัศนคติต่อการเรียนและการตั้งระดับแห่งความหวัง .Murfin ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากครอบครัวชั้นสูงและชั้นต่ำซึ่งกำลังเรียนอยู่ในเกรด 4, 5 และ 6 ของโรงเรียนสองแห่งในรัฐ Indiana ซึ่งมีสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

¹ นิภาพร จินดาวัฒน์ "ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนกับความสามารถในการปรับตัวในสังคม (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512), หน้า 35.

² Mark A. Murfin, "A Study of The Expressed Attitude of Children From two Socio - Economic Levels and the Relationship to Intelligence Reading Achievement", (Thesis Ph.D. Indiana University, 1952).

คล้ายคลึงกัน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นเด็กผิวขาว พูดภาษาอังกฤษ นับถือศาสนา คริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ การวิจัยโดยใช้ Attitude Scale จำนวน 150 คำถาม เกี่ยวกับทัศนคติของเด็กที่มีต่อครูและโรงเรียน ทัศนคติที่มีต่อวัฒนธรรม การวางแผน เกี่ยวกับอาชีพในอนาคต และทัศนคติของพ่อแม่ที่มีต่อการศึกษา ผลของการวิจัย ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันในเรื่องทัศนคติต่อการเรียน เนื่องจากการสนับสนุนของบิดามารดา และมีความแตกต่างกันในเรื่องการตั้งระดับแห่งความหวัง เนื่องจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมของครอบครัว

ใน คศ. 1959 Walking¹ ได้ทำการศึกษาถึงการรู้สึกถึงการยอมรับทางสังคมของเด็ก จากครอบครัวที่ปรับตัวได้ดีทางสังคม (Well-adjusted family) กับเด็กจากครอบครัวที่ปรับตัวไม่ดีในสังคม (Maladjusted Family) โดยใช้แบบทดสอบ MMPI ทดสอบกลุ่มตัวอย่างเด็กจากครอบครัว 2 ลักษณะดังกล่าว ผลปรากฏว่าเด็กจากครอบครัวที่ปรับตัวไม่ดีมีความรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับของสังคมน้อยกว่าเด็กจากครอบครัวที่ปรับตัวในสังคมได้ดี และบิดามารดาของครอบครัวที่ปรับตัวไม่ดีก็จะยอมรับในตัวลูกและอุดมการณ์ของลูกน้อยกว่าบิดามารดาของครอบครัวที่ปรับตัวในสังคมได้ดี

ต่อมาในปี คศ. 1960 Nemvicher¹ ได้ทำการศึกษาบุคลิกภาพของเด็กที่ปรับตัวได้ดีกับเด็กที่ปรับตัวไม่ดี Nemvicher ได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจาก

¹ William David Walking, Patterns of Special Perception Within The Family of Well Adjusted and Maladjusted Adolescent, (Thesis Ph.D. University of Minnesota, 1959).

² Joseph A. Nemovicher, "A Comparative Study of Adopted Boys and Non - Adopted Boys in Respect to Specific Personality Characteristics" (Thesis, Ph.D. New York University, 1960).

นักเรียนชั้นเดียวกัน เรียนอยู่ในห้องเดียวกัน นับถือศาสนาเดียวกัน และมีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวในระดับเดียวกัน โดยใช้ Parent Questionairs, Rating Scale ของครู Rorcharch Test T.A.T. และ Drawing Test ผลของการวิจัยปรากฏว่า เด็กที่ปรับตัวได้มีลักษณะที่ชอบฟังคนอื่น ค้นคว้าง่าย และมีความกล้ามากกว่าเด็กที่ชอบแยกตัวอยู่คนเดียว

นอกจากนี้ได้มีวิธีการเพื่อศึกษาค้นคว้าให้ทราบผลของสิ่งแวดล้อมบางอย่าง โดยเฉพาะที่จะฟังมีต่อพฤติกรรมของคนเราโดยพิจารณาเปรียบเทียบคนในวัฒนธรรมต่าง ๆ กันหลายแห่ง การศึกษาค้นคว้าแบบนี้ไม่ใช่เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการต่าง ๆ ของวัฒนธรรม แต่ส่วนใหญ่เป็นการเปรียบเทียบผลของการปฏิบัติบางอย่างของคนเราว่าจะมีความแตกต่างหรือคล้ายคลึงกันอย่างไรบ้าง วิธีการเช่นนี้เรียกว่า Cross - Cultural Study ระหว่างปี พ.ศ. 2495 - 2497 ได้มีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคนต่างชาติ ที่เข้าไปศึกษาแล้วเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา การศึกษาค้นคว้านี้ อยู่ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการที่เรียกว่า The Committee on Cross - Cultural Education of The Social Science Research Council การศึกษาค้นคว้าแต่ละรายมุ่งเฉพาะคนในชาติใดชาติหนึ่งเท่านั้น ได้แก่ ชาวอินเดียน ชาวญี่ปุ่น ชาวเม็กซิโก และชาวสแกนดิเนเวีย การศึกษาค้นคว้าซึ่ง Swell กับ Davidson¹ เป็นผู้ดำเนินงาน มุ่งที่จะพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ที่จะนำมาวิเคราะห์ในคานการศึกษาของผู้คนที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน โดยมีผู้รับการทดสอบซึ่งเป็นชาวสแกนดิเนเวียจำนวน 40 คน และกำลังศึกษาแล้วเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน ผลของการศึกษาค้นคว้ามี่สรุปได้ว่าการอยู่

¹ Swell W.H., and O.M. Davidson, "The Adjustment of Scandinavian Student," Journal of Social Issues 12 (1) : 9 - 19 1956.

รวมกันเป็นหมุ่คณะ ชาวสแกนดิเนเวียเหล่านี้สามารถปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของชาวอเมริกาได้ โดยมีความวิตกกังวลหรือเคอะครอนแต่เพียงเล็กน้อย

การศึกษาคนควาเกี่ยวกับคนต่างชาติที่เขาไปศึกษาเล่าเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา ที่กล่าวถึงข้างต้นนี้ส่วนใหญ่ผู้ศึกษาคนควาพยายามที่จะค้นหาความมีปัญหาอย่างใดบ้างซึ่งคนเหล่านี้ประสบในการปรับตัวให้เข้ากับชีวิตของการเป็นนิสิต และให้เขากับวิถีแห่งความเป็นอยู่ของชาวอเมริกัน โดยทั่วไป ผู้ศึกษาคนควาบางคนทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับความีปัญหาทุกด้าน และบางคนวิเคราะห์แต่เพียงปัญหาคำใดคำหนึ่งโดยเฉพาะ เป็นคนควา ปัญหาทางสังคมหรือปัญหาทางการเรียน ข้อเท็จจริงที่ใดมานั้นมีแตกต่างกัน แต่มีบางเรื่องเหมือนกัน สรุปความได้ว่าปัญหาการปรับตัวที่คนต่างชาติประสบอยู่ในการไปศึกษาเล่าเรียนในมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกานั้นได้แก่ ปัญหาทางการเงิน ปัญหาทางอารมณ์และสังคม รวมทั้งปัญหาเรื่องความเข้าใจกันทางภาษา

Herman and Schild¹ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการเข้าร่วมกลุ่มของนิสิตซึ่งศึกษาอยู่ในต่างประเทศ ผู้รับการทดสอบเป็นชาวอเมริกันซึ่งกำลังเล่าเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยและเป็นผู้นับถือศาสนาวิ นิสิตเหล่านี้ได้รับทุนให้ไปศึกษาในมหาวิทยาลัยในเยรูซาเล็ม เป็นระยะเวลา 1 ปี ปรากฏผลของการศึกษาคนควานี้ว่า เมื่อเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ ซึ่งเป็นของใหม่แก่ตนเช่นนี้ ผู้รับการทดสอบเหล่านี้มีแรงผลักดันที่จะเข้าร่วมกลุ่มกันมากกว่าปกติ คนต่างควาที่เขาไปอยู่ในประเทศอื่น ๆ

¹ Herman Simon N, and Erling O. Schild, "The Stranger - Group in a Cross - Cultural Situation," Sociometry 24(2) 156 - 176, 1961.

จะมีการจับกลุ่มกันในหมู่พวกกันเองบ่อยครั้ง และทัศนคติต่าง ๆ ที่มีต่อเจ้าของประเทศนั้นจะคล้อยตามทัศนคติของคนต่างดาวอื่น ๆ ที่มีต่อเจ้าของประเทศ ทั้งนี้เป็นผลมาจากการพบปะสังสรรค์ต่อกันของคนต่างดาวเหล่านั้นด้วยกันเอง มากกว่าที่ทัศนคติเหล่านั้นจะเกิดขึ้นด้วยการพบปะสังสรรค์หรือคบหาสมาคมกับคนพื้นเมือง

นักเรียนไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แม้จะมีเชื้อคนต่างดาว แต่เนื่องจากนักเรียนไทยมุสลิมอยู่ในกลุ่มวัฒนธรรมมลายู ซึ่งแตกต่างกับวัฒนธรรมไทย ฉะนั้นจึงมักจะรวมกลุ่มกันอยู่ในหมู่พวกเดียวกัน มีการคบหาสมาคมกันโดยใกล้ชิดสนิทสนม เมื่อคนเหล่านี้เข้ามาอยู่ในวิทยาลัยครูอันเป็นองค์การซึ่งจัดตั้งขึ้นอย่างมีระเบียบแบบแผน และมีนักเรียนไทยพุทธส่วนใหญ่ ย่อมจะมีปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมไทย ผู้เขียนสนใจนักเรียนไทยมุสลิมในวิทยาลัยครูยะลา ซึ่งเป็นกลุ่มชนที่ยังมีผู้น้อยอยู่ในชนบทนิยมประเพณีว่าจะมีการปรับตัวอย่างไร และมีความแตกต่างกันหรือไม่ในกลุ่มบุคคลที่มีภูมิหลังทางครอบครัวต่างกัน

สมมุติฐานการวิจัย

เนื่องจากผู้วิจัย มีความเชื่อเบื้องต้นว่า นักเรียนไทยมุสลิมที่มาเรียนในวิทยาลัยครูยะลาส่วนใหญ่ เป็นพวกหัวใหม่ที่มีความคิดก้าวหน้า มีการปรับตัวเข้ากับสังคมไทยพอสมควร เพราะเป็นกลุ่มคนที่พ้นออกจากสังคมปิดเข้ามาอยู่ในสิ่งแวดล้อมใหม่ ที่มีนักเรียนไทยพุทธส่วนใหญ่ แต่อย่างไรก็ดี นักเรียนไทยมุสลิมบางกลุ่มก็อาจมีปัญหาในการปรับตัว กล่าวคือ บางคนอาจจะปรับตัวได้ง่าย แต่บางคนอาจจะปรับตัวได้ยาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวทางสังคม ผู้วิจัยได้รวบรวมตั้งเป็นสมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. การปรับตัวในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนไทยมุสลิม กล่าวคือ การปรับตัวในด้านการใช้ภาษาไทย, การคบหาสมาคมกับนักเรียนไทยพุทธ, การ

รับประทานอาหารร่วมกันนักเรียนไทยพุทธ, การปรับตัวเข้ากับครูอาจารย์ ฯลฯ
ระหว่างนักเรียนที่เรียนในระดับ ป.กศ. และ ป.กศ. สูง น่าจะมีความแตกต่างกัน
คือนักเรียน ป.กศ. สูง น่าจะปรับตัวได้ดีกว่านักเรียน ป.กศ.

2. เมื่อได้นำตัวแปรต่าง ๆ เช่น เพศ, ภูมิภาคหลังทางครอบครัว ซึ่งแบ่ง
ออกเป็น

2.1 อาชีพของบิดา ได้แก่ บิดาที่มีอาชีพเป็นพ่อค้า ข้าราชการ กับ
บิดาที่มีอาชีพเป็นเกษตรกรและประมง

2.2 ระดับการศึกษาของบิดา ได้แก่ บิดาที่มีการศึกษาสูง บิดาที่
มีการศึกษาค่ำ และบิดาที่ไม่ได้รับการศึกษาเลยมาเป็นตัวควบคุมแล้ว ความแตกต่าง
ของการปรับตัวในคานต่าง ๆ ยังมีอยู่ คือนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงและมีอาชีพพ่อค้า
ข้าราชการ น่าจะปรับตัวได้ดีกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาค่ำ และมีอาชีพเป็น
เกษตรกร ประมง

3. เมื่อได้นำปัจจัยเกี่ยวกับความเคร่งศาสนาของนักเรียนไทยมุสลิม
ซึ่งแบ่งออกเป็น นักเรียนที่มีความเคร่งศาสนามาก นักเรียนที่มีความเคร่งศาสนาปาน
กลางและนักเรียนที่มีความเคร่งศาสนา น้อย มาเป็นตัวควบคุมแล้ว ความแตกต่าง
ของการปรับตัวในคานต่าง ๆ ยังมีอยู่ คือนักเรียนที่มีความเคร่งศาสนา น้อยน่าจะปรับ
ตัวได้ดีกว่านักเรียนที่มีความเคร่งศาสนา มาก

4. ทศนคติต่อการศึกษา, การใช้ภาษา, การคบค้าสมาคมกับนักเรียนไทย
พุทธ, ทศนคติต่อข้าราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนความรู้สึกสำนึกใน
ความเป็นไทยระหว่างนักเรียนที่มีภูมิภาคหลังทางครอบครัวต่างกัน น่าจะแตกต่างกัน คือ
นักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูงมีอาชีพเป็นพ่อค้า ข้าราชการ น่าจะมีทศนคติที่ดีกว่านักเรียน
ที่บิดามีการศึกษาค่ำและมีอาชีพเป็นเกษตรกรและประมง.